

Srovnání klinických parametrů u pacientů s nitrohrušní a generalizovanou formou sarkoidózy

M. Žurková¹, E. Kriegová², J. Zapletalová³, K. Vykoupil¹, V. Kolek¹

¹Klinika plicních nemocí a TBC, FN a LF UP Olomouc, ²Ústav imunologie, LF UP Olomouc, ³Katedra biofyziky, LF UP Olomouc

SOUHRN

Úvod: Sarkoidóza je systémové granulomatózní onemocnění, které se velmi často projevuje ve formě klinicky limitované pouze na plíce. Cílem této studie bylo srovnat klinické a laboratorní parametry mezi pacienty s onemocněním limitovaným na nitrohrušní orgány a mimoplicní formou sarkoidózy.

Metodika: Do studie jsme zařadili 161 pacientů hospitalizovaných na Klinice plicních nemocí a TBC ve FN Olomouc v letech 2007–2011 s nově diagnostikovanou sarkoidózou. U 107 pacientů bylo diagnostikováno onemocnění limitované na nitrohrušní orgány, u 54 bylo zjištěno generalizované (plicní i mimoplicní) postižení. V tomto souboru jsme srovnali vybrané klinické a laboratorní ukazatele: věk při stanovení diagnózy, pohlaví, kouření, krevní obraz, skiagram hrudníku a funkční vyšetření plic. Byl sledován výskyt hyperkalcinémie, hyperkalciurie, sérové hladiny CRP, sérového angiotensin konvertujícího enzymu (SACE), solubilního receptoru pro interleukin 2 (sIL-2R) a neopterinu. Dále byl srovnán buněčný profil a poměr CD4+/CD8+ v bronchoalveolární lavážní tekutině (BALTe). Subanalýza byla provedena u skupiny mužů a žen.

Výsledky: Pacienti s generalizovanou sarkoidózou byli starší, převažovali nekuřáci ve srovnání s pacienty s limitovanou formou. Mezi oběma skupinami nebyl shledán rozdíl ve funkčních parametrech, hodnotách krevního obrazu ani sérových koncentrací CRP, SACE, sIL-2R a neopterinu. Absolutní ani relativní počty alveolárních makrofágů, lymfocytů, neutrofilů a eozinofilů se nelišily mezi nemocnými s limitovanou a generalizovanou formou onemocnění, a to ani při rozdělení na muže a ženy. U žen s limitovanou formou sarkoidózy byl zjištěn vyšší počet trombocytů v krevním obraze a vyšší hodnoty funkčního parametru VC a FEV₁ než u žen s generalizovaným onemocněním. Dále bylo zjištěno vyšší zastoupení CD19+ lymfocytů v BALTe žen s limitovaným onemocněním než u pacientek s generalizovanou formou. U podskupiny mužů nebyl zjištěn žádný rozdíl ve studovaných parametrech mezi sarkoidózou limitovanou na plíce a generalizovanou formou.

Závěr: S výjimkou rozdílu věku, ventilačních parametrů a zastoupení CD19+ lymfocytů v BALTe u žen neukázal žádný studovaný parametr vztah k rozsahu onemocnění, a není tudíž využitelný k predikci míry systémového postižení u sarkoidózy.

Klíčová slova: limitovaná sarkoidóza, generalizovaná sarkoidóza, klinické parametry, laboratorní parametry